ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1945

Vyhlásené: 26.10.1945 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

98.

Dekret presidenta republiky

ze dne 13. října 1945

o přechodných opatřeních v oboru daně z obratu.

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1.
Přechodná úprava vládního nařízení o dani z obratu.

Vládního nařízení ze dne 25. září 1940, č. 314 Sb., o dani z obratu, se použije až na další s těmito změnami:

1. Slova „Říše“ a „Říší“ se všude vypouštějí.
2. Slova „Protektorát Čechy a Morava“, „Protektorátu Čechy a Morava“ a „Protektorátem Čechy a Morava“ se všude nahrazují slovem „stát“, „státu“ a „státem“.
3. § 4, č. 2 bude zníti:

   „2. první tuzemské dodávky ve velkém, které se týkají potřebných surovin, polotovarů, poživatin a krmiv a následují po dovozu těchto předmětů do tuzemska. Vláda určí dalším nařízením tyto předměty (seznam volných předmětů). Daňové osvobození je dáno jen tehdy, jestliže zmíněné předměty nebyly v tuzemsku vůbec opracovány nebo zpracovány anebo byly v tuzemsku opracovány nebo zpracovány jenom v rozsahu stanoveném dalším vládním nařízením a předpoklady daňového osvobození jsou prokázány knihami;“.
4. V § 4, č. 11 se čárka za slovem „chudinským“ nahrazuje tečkou a další slova „anebo pro N. S. Péči o blaho lidu, z. s.“ se vypouštějí.
5. V § 4, č. 19 se vypouštějí slova „jakož i výkony záležející v překladištním styku v námořních přístavních místech“.
6. § 6, odst. 2, č. 2 bude zníti:

   „2. je-li právnická osoba, která provozuje podnik v tuzemsku, podřízena vůli podnikatele usedlého v tuzemsku tak, že nemá vlastní vůle (společnost organicky závislá).“
7. V § 16, odst. 2 se slova „v Protektorátě Čechy a Morava“ nahrazují slovy „v tuzemsku“.
8. V § 24, odst. 1 se slovo „protektorátními“ nahrazuje slovem „státními“.
9. V § 33, odst. 1 se vypouštějí druhá a třetí věta.

§ 2.
Přechodná úprava druhého nařízení o dani z obratu.

Vládního nařízení ze dne 25. září 1940, č. 315 Sb., jímž se vydávají další ustanovení o dani z obratu (druhé nařízení o dani z obratu), ve znění vládního nařízení ze dne 6. listopadu 1941, č. 390 Sb., se použije až na další s těmito změnami:

1. Slova „Říše“ a „Říši“ se všude vypouštějí, pokud se dále nestanoví jinak.

2. Slova „Protektorátu Čechy a Morava“ se všude nahrazují slovem „státu“, pokud se dále nestanoví jinak.
3. Čl. 1 bude zníti:

„Čl. 1.
Tuzemsko. Cizina.

(1) Za tuzemsko se přechodně považují pouze země Česká a Moravskoslezská, čítajíc v to území zemí České a Moravskoslezské, která byla v roce 1938 obsazena cizí mocí. Cizinou se rozumí území, které se podle předcházející věty nepovažuje za tuzemsko.

(2) Provádí-li se obrat v tuzemsku, nezáleží pro zdanění na tom, zda podnikatel jest československým či cizím státním příslušníkem, zda má své bydliště nebo sídlo v tuzemsku, zda v tuzemsku udržuje provozovnu a vydává účet nebo přijímá platbu.“

4. V čl. 10, odst. 2 se slova „na území Říše“ nahrazují slovy „v tuzemsku“.
5. Čl. 13 se i s nadpisy zrušuje.
6. Čl. 14 bude zníti:

„Čl. 14.
První tuzemská dodávka dovezených předmětů.

(1) O dovoz jde, dostane-li se předmět z ciziny do tuzemska.

(2) Dodávka jest podle § 4, č. 2 vládního nařízení osvobozena jako první tuzemská dodávka, jsou-li splněny všechny tyto předpoklady:

1. dodaný předmět musí býti uveden v seznamu volných předmětů (příloha 1);
2. dodávka předmětu dovezeného do tuzemska musí býti první tuzemskou dodávkou;
3. podnikatel musil předmět dodati ve velkém (čl. 7);
4. předmět nesměl býti v tuzemsku opracován nebo zpracován (čl. 8). Opracování a zpracování zvlášť přípustná podle čl. 15 nevylučují daňové osvobození;
5. uvedené předpoklady musily býti prokázány knihami (čl. 10). V záznamech musí býti uvedena také vstupní celní služebna, den dovozu a místo dodávky odběrateli. Byl-li předmět dodán přímo ze Slovenska, nutno místo vstupní celní služebny a dne dovozu uvésti místo, z něhož byl předmět podnikateli dodán.“

7. V čl. 15, odst. 1 se slova „podle čl. 13, odst. 2, č. 5 a čl. 14, č. 4“ nahrazují slovy „podle čl. 14, odst. 2, č. 4“.
8. V čl. 15, odst. 2 se vypouští druhá věta.
9. Čl. 17 bude zníti:

„Čl. 17.
Cizozemský odběratel.

(1) Cizozemským odběratelem podle čl. 16, č. 1 jest

1. odběratel, který má bydliště (sídlo) v cizině;
2. pobočný závod, mající sídlo v cizině a patřící podnikateli usedlému v tuzemsku, uzavřel-li obchod (čl. 16, č. 1) vlastním jménem.

(2) Pobočný závod, který je v tuzemsku, není cizozemským odběratelem.“

10. V čl. 22, odst. 2 se vypouštějí slova „Protektorátu Čechy a Morava“.
11. Nadpis čl. 23 a odstavec 1 tohoto článku budou zníti:

„Československá pošta.

(1) Od daně jsou osvobozeny obraty státu ve veřejném poštovním a telekomunikačním provozu včetně rozhlasu, pokud spadají do rámce této působnosti. K tomu náležejí také vedlejší telefonní stanice spojené s veřejnou telefonní sítí a linky motorových vozidel československé pošty.“

12. V čl. 26, odst. 1, č. 1 se čárka za slovem „chudinským“ nahrazuje dvojtečkou a další slova „anebo pro N. S. Péči o blaho lidu, z. s.:“ se vypouštějí.
13. V čl. 26, odst. 3, č. 1 se slova „Protektorátních drah Čech a Moravy, Protektorátní pošty Čech a Moravy a Tabákové režie Protektorátu Čechy a Morava“ nahrazují slovy „Československých státních drah, Československé pošty a Československé tabákové režie“.
14. V čl. 26, odst. 3, č. 2 se slova „Protektorátních drah Čech a Moravy“ nahrazují slovy „Československých státních drah“.
15. Čl. 27 se zrušuje.
16. V čl. 28 se zrušuje odstavec 5. V témže článku se dosavadní odstavec 6 označuje jako odstavec 5.
17. V čl. 29, odst. 1, č. 1 se slova „okresního úřadu“ nahrazují slovy „úřadu okresního národního výboru (okresní správní komise)“.
18. V čl. 32, odst. 2 se slova „mimo území Říše“ nahrazují slovy „v cizině“.
19. Čl. 33 se zrušuje.
20. V čl. 37, odst. 1 se slova „Říše, Protektorát Čechy a Morava, Nacionálně socialistická německá strana dělnická“ nahrazují slovem „Stát“.
21. V čl. 56, odst. 3 se slova „zda tyto závody se nalézají na území Protektorátu Čechy a Morava nebo na ostatním území Říše“ nahrazují slovy „kde úplata byla přijata“.
22. V čl. 59, odst. 1 se slova „mimo území Říše“ nahrazují slovy „v cizině“.
23. K čl. 59, odst. 1 se připojují tato nová ustanovení:

„Je-li obchodní vedení podniku v cizině, jest příslušným vyměřovací úřad, v jehož obvodu podnikatel provozuje v tuzemsku svůj závod nebo své závody, a provozuje-li je v tuzemsku v obvodech více vyměřovacích úřadů, vyměřovací úřad, v jehož obvodu podnikatel provozuje v tuzemsku svůj hlavní závod. Hlavním závodem se rozumí závod s největším počtem zaměstnanců.“

24. V příloze 1 nahrazují se slova „(K čl. 13 a 14)“ slovy „(K čl. 14)“.
25. V úvodní větě přílohy 2 se vypouštějí slova „13 a“.

§ 3.
Zrušení t. zv. průměrné sazby daně z obratu.

(1) Používatelnost ustanovení §§ 9, 10 a 19, odst. 3 druhého nařízení ministra financí ze dne 3. března 1945, č. 33 Sb., o zjednodušeních v oboru daní a poplatků (druhé nařízení o daňovém zjednodušení), jakož i vyhláška ministra financí ze dne 13. března 1945, č. 131, Úř. l. č. 70/1945, o průměrné sazbě daně z obratu, se s účinností od 1. července 1945 zrušuje. Lze jich použíti pouze u obratů, u nichž nárok na daň z obratu vznikl v době od 1. ledna 1945 do 30. června 1945.

(2) Není již třeba, aby berní správa zvlášť stanovila pro dobu od 1. ledna 1945 do 30. června 1945 anebo pro příslušnou část tohoto období průměrnou sazbu daně z obratu a písemným výměrem ji poplatníkovi oznámila. Rovněž není již třeba, aby berní správa zvlášť rozhodla a vyrozuměla poplatníka o tom, že upustila u něho podle čl. 1, odst. 3 v předchozím odstavci uvedené vyhlášky od stanovení a použití průměrné sazby. Výpočet a stanovení průměrné sazby daně z obratu pro dobu od 1. ledna 1945 do 30. června 1945 anebo pro příslušnou část tohoto

období, jakož i rozhodnutí o tom, zda se pro uvedené období nebo příslušnou jeho část upouští od stanovení a použití průměrné sazby daně z obratu, provede berní správa při vyměření daně z obratu za kalendářní rok 1945 a vyrozumí o tom poplatníka platebním rozkazem na tuto daň. Bude-li průměrná sazba stanovená berní správou vyšší než průměrná sazba, kterou si poplatník sám vypočetl, je poplatník povinen doplatiti příslušný rozdíl na dani do 30 dnů po doručení platebního rozkazu. Nezapraví-li jej včas, je povinen zaplatiti z nedoplatku poplatek z prodlení.

(3) Ustanovení § 9, odst. 2, druhé věty druhého nařízení č. 33/1945 Sb. o daňovém zjednodušení se nevztahuje na náhradová období po 30. červnu 1945.

§ 4.
Daň z obratu v pohraničním území zemí České a Moravskoslezské.

(1) V územích zemí České a Moravskoslezské, která byla v roce 1938 obsazena cizí mocí (dále jen pohraniční území), platí pro daň z obratu z dodávek a jiných plnění jakož i vlastní spotřeby místo dosud tam používaných německých předpisů předpisy o dani z obratu použitelné dosud v ostatní oblasti zemí České a Moravskoslezské (odstavec 2).

(2) Předpisy o dani z obratu podle předchozího odstavce (dále jen přechodné předpisy o dani z obratu) se rozumí:

1. vládní nařízení ze dne 25. září 1940, č. 314 Sb., o dani z obratu, ve znění nařízení je měnících a doplňujících, jakož i se změnami, které jsou stanoveny v § 1 tohoto dekretu (dále jen vládní nařízení o dani z obratu);
2. vládní nařízení ze dne 25. září 1940, č. 315 Sb., jímž se vydávají další ustanovení o dani z obratu, ve znění nařízení je měnících a doplňujících, jakož i se změnami, které jsou stanoveny v § 2 tohoto dekretu (dále jen druhé nařízení o dani z obratu);
3. předpisy vydané na podkladě nařízení uvedených pod č. 1 a 2;
4. ustanovení o přímých daních, pokud platí podpůrně pro nařízení uvedená pod č. 1 a 2.

(3) Věcných (hmotně-právních) ustanovení přechodných předpisů o dani z obratu, kterých nelze v pohraničním území použíti přímo, použije se tam obdobně.

(4) Československý stát je vůči podnikatelům, u nichž příslušnost ke zdanění se řídí nebo řídila místem, které je v pohraničním území, nositelem berní svrchovanosti co do daně z obratu za dobu, po kterou dotyčná příslušnost jest nebo byla dána. Jde-li při tom o daň z obratu za dobu před 5. květnem 1945, omezuje se právo československé finanční správy vyměřiti a zajistiti daň na daň z obratu, která ještě nebyla vůbec vyměřena, a na dodatky k dani již vyměřené. Právo československé finanční správy vymáhati nedoplatky na dani z obratu a jejím příslušenství, jakož i právo uplatňovati ručení za ně se však vztahuje na veškeré nedoplatky na dani z obratu a jejím příslušenství, bez zřetele, zda tato byla již vyměřena či nikoliv, a bez ohledu na to, podle kterých právních předpisů byla daň vyměřena. Práva stíhati daňové přestupky v oboru daně z obratu jest používati toliko u daně z obratu za dobu po 4. květnu 1945. Československý stát jest však oprávněn vymáhati a uplatňovati ručení za nedoplatky na pokutách a útratách trestního řízení pro přestupky v oboru daně z obratu, které byly uloženy ještě před 5. květnem 1945. Z ustanovení dalších odstavců 5, 6 a 7 vyplývá, v jakém rozsahu jest pro berní svrchovanost podle tohoto odstavce používati přechodných předpisů o dani z obratu.

(5) Přechodných předpisů o dani z obratu jest v pohraničním území neomezeně používati:

1. pro daň z obratu za dobu po 4. květnu 1945, t. j. pro daň z obratu, u níž daňová povinnost vznikla (§ 11 vládního nařízení o dani z obratu) po 4. květnu 1945;
2. pro přestupky týkající se daně z obratu za dobu po 4. květnu 1945;

3. pro náhrady vývozcům-obchodníkům a náhrady při vývozu, jestliže se týkají vývozních případů (čl. 60, odst. 1 a čl. 67, odst. 1 druhého nařízení o dani z obratu), které nastaly po 4. květnu 1945.

(6) Jde-li o daň z obratu za dobu před 5. květnem 1945, která nebyla dosud vůbec vyměřena, nebo jde-li o dodatky k vyměřené již dani z obratu za dobu před 5. květnem 1945, jest použíti těch věcných (hmotně-právních) ustanovení, která v rozhodné době (t. j. v době vzniku daňové povinnosti) platila, pokud svým obsahem se nepříčí znění nebo demokratickým zásadám československé ústavy (ústavní listiny, jejích součástek a zákonů ji měnících a doplňujících, vydaných do 29. září 1938). Pro řízení se však použije přechodných předpisů o dani z obratu.

(7) Nedoplatky na dani z obratu s příslušenstvím a na pokutách a útratách trestního řízení pro přestupky v oboru daně z obratu jest vymáhati výhradně podle ustanovení přechodných předpisů o dani z obratu, bez ohledu, zda jde o nedoplatky za dobu před 5. květnem 1945 či po 4. květnu 1945. Týchž předpisů se použije pro řízení o ručení za tyto nedoplatky.

(8) Platby (splátky) nebo jim na roveň postavená plnění, kterými byly ještě před 5. květnem 1945 zcela nebo částečně uhrazeny daň z obratu a její příslušenství nebo pokuty a útraty trestního řízení pro přestupky v oboru daně z obratu, se uznávají za platné. Vrácení těchto plateb nepřichází v úvahu, ledaže by ministerstvo financí je zvlášť připustilo.

(9) Náhrady vývozcům-obchodníkům a náhrady při vývozu ohledně vývozních případů (čl. 60, odst. 1 a čl. 67, odst. 1 druhého nařízení o dani z obratu), které nastaly ještě před 5. květnem 1945, nelze povolovati, ledaže by ministerstvo financí jich povolení zvlášť připustilo.

(10) Dosavadních ustanovení o t. zv. průměrné sazbě daně z obratu lze použíti toliko pro daň z obratu za dobu do 30. června 1945.

(11) Podnikatelé mohou změniti dosavadní způsob přiznávání a placení daně z obratu jen s povolením příslušné berní správy (čl. 57 druhého nařízení o dani z obratu).

(12) Kde se dále mluví o zemích České a Moravskoslezské, rozumí se jimi vždy též pohraniční území těchto zemí, která byla v roce 1938 obsazena cizí mocí.

§ 5.
Vybírání daně z obratu u příjemců některých dodávek a jiných plnění.

(1) Dodávky nebo jiná plnění, která po 4. květnu 1945 provedl v zemích České a Moravskoslezské podnikatel, jenž má bydliště nebo sídlo v Německu, jest místo u tohoto podnikatele zdaniti u příjemců těchto dodávek a jiných plnění, pokud jsou podnikateli.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije u dodávek a jiných plnění, která byla provedena podnikem nebo závodem, jenž se nalézá v tuzemsku a je provozován jménem podnikatele uvedeného v odstavci 1.

(3) Daň z obratu činí 2% úplaty za každou zdanitelnou dodávku nebo jiné plnění uvedené v odstavci 1. Snižuje se u obilí, mouky, šrotu nebo otrub z obilí a u pekařského zboží z nich vyrobeného na 1%. K daňovým osvobozením se nepřihlíží.

(4) Příjemce jest oprávněn z úplaty, kterou má zaplatiti za dodávku nebo jiné plnění, sraziti si částku ve výši daně z obratu, kterou je podle odstavců 1 a 3 sám povinen z této úplaty platiti. Daň z obratu z úplat, zaplacených v době od 5. května 1945 do dne vyhlášení tohoto dekretu, jest příjemce oprávněn sraziti si z úplat, které má po dni vyhlášení zaplatiti podnikateli, uvedenému v odstavci 1, anebo někomu jinému na účet tohoto podnikatele. Není-li takových úplat, jest příjemce oprávněn žádati na podnikateli, uvedeném v odstavci 1, anebo na tom, kdo na účet toho

podnikatele přijal úplaty za dodávky a jiná plnění uvedená v odstavci 1, aby mu nahradil částku ve výši daně z obratu, kterou je příjemce povinen zaplatiti z úplat, zaplacených v době od 5. května 1945 do dne vyhlášení tohoto dekretu.

(5) Příjemce jest povinen daň podle odstavce 3 platiti příslušnému svému bernímu úřadu ve čtvrtletních splátkách. Základem jsou veškeré úplaty, které příjemce zaplatil v kalendářním čtvrtletí podnikateli, který má bydliště nebo sídlo v Německu, anebo někomu jinému na účet tohoto podnikatele za dodávky a jiná plnění uvedená v odstavci 1. Daň z obratu z úplat, zaplacených v době od 5. května 1945 do 30. září 1945, jest splatnou dne 10. října 1945.

(6) Příjemce jest povinen úplaty, které zaplatil za dodávky a jiná plnění uvedená v odstavci 1, uvésti ve svém přiznání k dani z obratu a zároveň připojiti k němu sestavení, z něhož budiž podle jednotlivých sazeb daně (odstavec 3) zřejmo, kolik jednotlivá úplata činila jakož i komu a kdy byla zaplacena.

(7) Daň z obratu podle odstavce 3 vyměří příjemci příslušná berní správa spolu s ostatní jeho daní z obratu.

(8) Jinak platí obdobně ustanovení vládního nařízení o dani z obratu, druhého nařízení o dani z obratu a předpisy podle nich vydané.

§ 6.
Přirážka pro zmeškání.

(1) U daně z obratu (s příslušenstvím a náhradou nákladů upomínacích a exekučních), která se stala splatnou v zemích České a Moravskoslezské v letech 1943 až 1945, nevybere se z částek nezaplacených ke dni splatnosti přirážka pro zmeškání, nebyla-li v den vyhlášení tohoto dekretu ještě předepsána. Daňoví dlužníci jsou však povinni zaplatiti z dlužných částek splatné daně z obratu (s příslušenstvím a náhradou nákladů upomínacích a exekučních) 2% přirážku pro zmeškání z celkového nedoplatku zbývajícího ke dni 30. září 1945 a 2% přirážku pro zmeškání z celkového nedoplatku zbývajícího ke dni 31. prosince 1945.

(2) Sníží-li se daň z obratu, splatná v zemích České a Moravskoslezské před 30. zářím 1945 nebo před 31. prosincem 1945, dodatečně tím, že vyměřená daň bude snížena rozhodnutím o odvolání, provede se na žádost poplatníkovu oprava předepsané přirážky pro zmeškání podle stavu změněného snížením daně.

(3) Jinak jest pro přirážku pro zmeškání podle odstavce 1 používati ustanovení části II. vládního nařízení ze dne 12. ledna 1943, č. 12 Sb., jímž se provádějí některé změny v oboru daní, poplatků a dávek, a pokud jde o pohraniční území, příslušných tam dosud používaných ustanovení o přirážce pro zmeškání.

§ 7.
Poměr k dekretu o zatímním vedení státního hospodářství.

Ustanovení § 5, odst. 1, druhé věty dekretu presidenta republiky ze dne 14. srpna 1945, č. 52 Sb., o zatímním vedení státního hospodářství, zůstává nedotčeno.

§ 8.
Ustanovení závěrečná.

(1) Tento dekret nabývá účinnosti dnem 5. května 1945, pokud není dále stanoveno jinak, a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr financí.

(2) Ustanovení §§ 1 a 2 tohoto dekretu se vztahují na daň z obratu, u níž daňová povinnost vznikla (§ 11 vládního nařízení o dani z obratu) po 4. květnu 1945.

(3) Ustanovení § 3 tohoto dekretu nabývají účinnosti dnem 1. července 1945.

(4) Ustanovení § 6 tohoto dekretu nabývají účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.